

Forslag til folketingsbeslutning

om begrænsning af mulighederne for skatteunddragelse gennem transaktioner med aktieselskaber

Fremsat den 9. marts 1978 af Wilhelm (VS) og Waldorff (VS)

Folketinget pålægger regeringen snarest muligt at fremsætte forslag om,

1) at retten til at trække skattemæssigt underskud fra i de følgende fem års overskud afskaffes for aktieselskaber, som

har ændret virksomhed eller aktionærkreds,

2) at retten til skattemæssigt at fradrage tab ved salg af aktier afskaffes, når salget sker mellem personer og/eller aktieselskaber, som er finansielt forbundne.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget tager sigte på at fjerne en af de spekulationsmuligheder, som er indført for at begunstige privatkapitalen, og som Glistrup har benyttet sig af.

Forslaget er en uændret genfremsættelse af det forslag, VS fremsatte i folketingssamlingen 1970-71 som led i en stribe forslag rettet mod skattefiduser, herunder forslag om afskrivninger m. v., om varelagre m. v., om investeringsfonds, om etableringskonto og om kursgevinster. Se Folketingstinden 1970-71, forhandlingerne sp. 3971 og 4576 samt tillæg A sp. 2697.

Den eneste ændring er, at der i nærværende forslag er taget højde for den udvidelse, der i mellemtiden er sket af ligningslovens par. 15, således at »to år« er ændret til »fem år«.

Forhistorien viser med andre ord, at folketinget ikke har været uvidende om de foreliggende spekulationsmuligheder, at der endda for længst var stillet krav om, at de blev fjernet, men at det store flertal ikke har ønsket at gøre noget.

I bemærkningerne til det oprindelige forslag påpeges de »lovlige fiduser« i forbindelse med datoselskaberne (se VS's samtidige forslag vedrørende forskudt regnskabsår m. v.). Dernæst peges der på, at der også findes betydelige transaktionsmuligheder for allerede eksisterende større aktieselskaber. Fremgangsmåden kan beskrives således, idet vi citerer direkte fra det oprindelige forslag:

»1. Ved opkøb af underskudsselskaber, der reelt er tømt for aktiver og passiver, men ikke formelt likviderede, kan køberen udnytte det skattemæssige underskud de næste to år (nu fem år), f. eks. ved at udvide aktiekapitalen i det tomme selskab og udlåne disse penge mod rente. Dermed får det tomme selskab en indtægt (renten). Denne indtægt beskattes dog ikke, da den opvejes af det overførte underskud i selskabet.

Samtidig får den person eller det selskab, der formelt har lånt pengene (evt. gennem et tredje selskab for at omgå reglerne om aktionærlån), fradrag for renterne, selv om personen eller selskabet stadig har de samme penge, blot nu kaldet lån og investering i aktier.

Der er således ofte tale om helt formelle transaktioner uden reel aktivitet eller »penge på bordet«. Der er alene tale om en måde at undgå skattebetaling på.

Det foreslås derfor, at retten til at fradrage underskud afskaffes, når selskabet har skiftet aktionærkreds, dvs. at aktiemajoriteten er solgt til andre end de oprindelige aktionærer. Ligeledes når selskabet skifter virksomhed, f. eks. fra at være et industri- eller handelsselskab til at være et såkaldt finansieringsselskab. Dermed hindres fidusen med at opkøbe tomme selskaber med skattepligtigt underskud.

I en række finansielt forbundne selskaber (dvs. selskaber, som ejer aktier hos hinanden eller har de samme aktionærer) kan det ofte lykkes rent »teknisk« at skabe underskud i nogle af selskaberne, således at værdien af de pågældende aktier formelt falder og den såkaldte skattekurs bliver lavere end 100.

Hvis selskab B (der helt eller delvis har samme aktionærkreds/bestyrelse som selskab C) ejer aktierne i selskab A og »formelt« sælger dem til selskab C til f. eks. kurs 70, opnår B et skattemæssigt tab på 30% af den solgte aktiekapital, idet tab ved aktiesalg efter de nugældende regler er fradragsberettiget. Det sælgende selskab får herved et formelt underskud, som kan benyttes de næste to år. Samtidig falder skattekursen i dette selskab (B), fordi selskabet har haft tab, og moderselskabet til B kan nu ved salg af aktierne i B opnå et tilsvarende tab.

Ved at organisere en række aktieselskaber med betydelig aktiekapital i en kæde eller ring kan det lade sig gøre at lade formelle underskud vandre fra selskab til selskab ved at foretage en række formelle transaktioner, men uden at der reelt er sket noget som helst. Ved hjælp af aktier uden udbytte og udlån mod rente kan man vilkårligt flytte fortjeneste mellem selskaberne.

Det foreslås derfor, at retten til at fradrage tab ved aktier ophæves, når salget sker mellem finansielt forbundne personer og/eller selskaber. Ved finansielt forbundne personer og selskaber forstås, at den ene direkte eller gennem andre selskaber

ejer aktier i den anden, eller de to selskaber direkte eller indirekte ejes af samme person eller selskab. Handel med aktier mellem finansielt forbundne personer og/eller selskaber sker kun af skattemæssige grunde.«

Da dette forslag var til første behandling den 11. marts 1971 udtalte daværende finansminister Poul Møller bl. a.:

»Som det vil være folketinget bekendt, har jeg lovet ligningslovsudvalget (nu: skatte- og afgiftsudvalget), at det vil få en omfattende redegørelse for de forskellige problemer vedrørende misbrugene inden for hele skatteområdet. Denne redegørelse vil også omfatte en behandling af transaktionerne med de tomme aktieselskaber.

I øvrigt er skattedepartementet sat i gang med at kulegrave selskabsbeskatningen for fidusmuligheder.

... Der skal således ikke herske tvivl om, at jeg har den allerstørste sympati for de hensigter, der ligger bag det foreliggende forslag.

... Som allerede nævnt er jeg imidlertid indstillet på at se nærmere på alle såkaldte fidusmulighe-

der inden for skatteområdet.«

Den socialdemokratiske ordfører, Henry Grünbaum, som senere på året blev finansminister, sagde bl. a.:

»Det er forargeligt ... Det synes jeg alle må være interesseret i at få sat en stopper for i så vid udstrækning, som det overhovedet er muligt at gøre det.

... Det er muligt, at selve aktieselskabsloven skal ændres, for at man kan komme disse skatteunddragelser til livs. ... Det må også være rigtigt, at alle aktier bliver noteret på navn, fordi det jo til syvende og sidst er personerne, vi skal have fat i, det er jo ikke bare selskabet.«

Det manglede således ikke på velvilje, mens offentligheden var stærkt optaget af skatteunddragelserne. Men kendsgerningen er, at da VS ved valget et halvt år senere røg ud af folketinget, var der *ingen*, der fulgte denne sag op. Der er således intet sket i retning af det, som både den borgerlige regering og den senere under S-SF-flertallet socialdemokratiske finansminister lovede, da dette forslag sidst blev behandlet.